

Inhoud

HET GELUID EN DE DRIFT

- 7 april 1928 *p. 7*
2 juni 1910 *p. 77*
6 april 1928 *p. 183*
8 april 1928 *p. 269*

NAWOORD VAN DE VERTALER *p. 327*

TOELICHTING BIJ DE VERTALING *p. 333*

LITERATUUR *p. 337*

BEGRIPPEN *p. 339*

7 april 1928

Door het hek, tussen de kronkelende bloemplekken, zag ik ze slaan. Ze gingen naar waar de vlag stond en ik liep langs het hek. Luster was aan het zoeken in het gras bij de bloemenboom. Ze haalden de vlag eruit en sloegen weer. Toen zetten ze de vlag terug en liepen naar de tafel, en hij sloeg en die ander sloeg. Toen liepen ze verder, en ik liep langs het hek. Luster kwam bij de bloemenboom vandaan en we liepen langs het hek en zij bleven staan en wij bleven staan en ik keek door het hek terwijl Luster zocht in het gras.

‘Hier, caddie.’ Hij sloeg. Ze liepen weg over de wei. Ik hield me vast aan het hek en zag ze weggaan.

‘Je moest jezelf ’s horen.’ zei Luster. ‘Wat ben je ook ’n rare, met je drieëndertig jaar je zo aanstellen. En ik ben nog wel helemaal naar de stad gegaan om die taart voor je te kopen. Hou op met dat gejammer. Help me liever die kwartdollar te vinden zodat ik vanavond naar de show kan.’

Ze sloegen klein aan de andere kant van de wei. Ik liep terug langs het hek naar waar de vlag stond. Hij klapperde op het lichte gras en de bomen.

‘Kom nou.’ zei Luster. ‘Daar hebben we al gekeken. Ze komen niet meer deze kant op. We gaan bij de beek naar die kwartdollar zoeken voor die negers daar ’m vinden.’

Hij was rood en klapperde op de wei. Toen zat er een vogel scheef op te schommelen. Luster gooide. De vlag klapperde op het lichte gras en de bomen. Ik hield me vast aan het hek.

‘Schei ’s uit met dat gejammer.’ zei Luster. ‘Ik kan ze niet laten komen als ze niet komen, hoor. Als je niet ophoudt, gaat mammy je verjaardag niet vieren. Als je niet ophoudt, weet je wat ik dan ga doen. Dan eet ik die taart helemaal op. Met die kaarsjes erbij. Dan eet ik al die drieëndertig kaarsjes op. Kom, we gaan naar de beek. Ik moet m’n kwartdollar vinden. Misschien vinden we wel een van die ballen van ze. Daar. Daar zijn ze. Daar verderop. Kijk.’ Hij kwam naar het hek en wees met zijn arm. ‘Zie je ze. Ze komen hier nou niet meer terug. Kom mee.’

We liepen langs het hek en kwamen bij de schutting van de tuin, waar onze schaduwen waren. Mijn schaduw was hoger dan die van Luster op de schutting. We kwamen waar hij kapot was en gingen erdoor.

‘Wacht even.’ zei Luster. ‘Je bent weer aan die spijker blijven haken. Kan je er nou nooit ’s doorheen kruipen zonder aan die spijker te blijven haken.’

Caddy maakte me los en we kropen erdoorheen. Oom Maury zei dat niemand ons mocht zien, dus we moeten wel bukken, zei Caddy. Bukken, Benjy. Zo, kijk dan. We bukten en liepen door de tuin, waar de bloemen langs ons schuurden en klapperden. De grond was hard. We klommen over het hek, waar de varkens knorden en snoven. Ik denk dat ze verdrietig zijn omdat er eentje geslacht is vandaag, zei Caddy. De grond was hard, bultig en hobbelig.

Hou je handen in je zakken, zei Caddy. Of ze bevroren nog. En je wilt vast geen bevroren handen met Kerstmis, hè.

‘Het is veel te koud buiten.’ zei Versh. ‘Je kan beter niet naar buiten gaan.’

‘Wat is er nu weer.’ zei moeder.

‘Hij wil naar buiten.’ zei Versh.

‘Laat hem gaan.’ zei oom Maury.

‘Het is te koud.’ zei moeder. ‘Hij kan beter binnen blijven. Benjamin. Ophouden nu.’

‘Het kan geen kwaad.’ zei oom Maury.

‘Toe, Benjamin.’ zei moeder. ‘Als je niet braaf bent, moet je naar de keuken.’

‘Mammy zei hou ’m vandaag uit de keuken weg.’ zei Versh. ‘Ze zei dat ze al dat eten moet klaarmaken.’

‘Laat hem toch gaan, Caroline.’ zei oom Maury. ‘Je wordt nog een keer ziek van al dat getob over hem.’

‘Dat weet ik.’ zei moeder. ‘Hij is mijn straf van boven. Ik vraag me wel eens af.’

‘Ik weet het, ik weet het.’ zei oom Maury. ‘Je moet je krachten sparen. Ik maak een grog voor je.’

‘Ik trek me alles extra erg aan.’ zei moeder. ‘Dat weet je ook wel.’

‘Je knapt ervan op.’ zei oom Maury. ‘Pak hem goed in, boy, en ga een poosje met hem naar buiten.’

Oom Maury ging weg. Versh ging weg.

‘Stil nou.’ zei moeder. ‘We zorgen dat je zo snel mogelijk naar buiten kunt. Ik wil niet dat je ziek wordt.’

Versh trok mijn overschoenen en overjas aan en we pakten mijn pet en gingen naar buiten. Oom Maury zette de fles weg in het dressoir in de eetkamer.

‘Blijf een half uurtje met hem buiten, boy.’ zei oom Maury. ‘En hou hem op het erf, hoor.’

‘Ja, meneer.’ zei Versh. ‘We laten ’m er nooit af gaan.’

We gingen de deur uit. De zon was koud en licht.

‘Waar ga je heen.’ zei Versh. ‘Je denkt toch niet dat je naar de stad gaat, hè.’ We liepen door de klapperende bladeren. Het hek was koud. ‘Hou je handen nou maar in je zakken.’ zei Versh. ‘Straks vriezen ze aan dat hek vast, en wat moet je dan. Waarom wacht je binnen niet op ze.’ Hij stak mijn handen in mijn zakken. Ik hoorde hem door de bladeren klapperen. Ik rook de kou. Het hek was koud.

‘Hier staan bitternootbomen. Hoei. Ga die boom in. Kijk, die eekhoorn daar, Benjy.’

Ik voelde het hek helemaal niet, maar ik rook de lichte kou.
'Doe je handen nou maar weer in je zakken.'

Caddy liep gewoon. Toen was ze aan het hollen, en haar boekentas zwaaide en schudde achter haar.

'Hallo, Benjy,' zei Caddy. Ze deed het hek open en kwam erdoor en bukte zich. Caddy rook als bladeren. 'Kwam je me tegemoet,' zei ze. 'Kwam je Caddy tegemoet lopen. Waarom heb je hem zulke koude handen laten krijgen, Versh.'

'Ik zei dat ie ze in z'n zakken moest houden,' zei Versh. 'Hij pakt de hele tijd dat ijzeren hek vast.'

'Kwam je Caddy tegemoet lopen,' zei ze, en wreef over mijn handen. 'Wat is er. Wat wil je zeggen tegen Caddy.' Caddy rook als bomen en als wanneer ze zegt dat we aan het slapen waren.

Waarom jammer je nou zo, zei Luster. Je kan weer naar ze kijken als we bij de beek zijn. Hier. Hier 'n doornappel voor je. Hij gaf me de bloem. We gingen de schutting door, het terrein op.

'Wat is er,' zei Caddy. 'Wat wil je zeggen tegen Caddy. Hebben ze hem naar buiten gestuurd, Versh.'

'Hij was niet binnen te houden,' zei Versh. 'Hij bleef maar doorgaan tot ie naar buiten mocht en meteen liep ie hierheen om door 't hek te kijken.'

'Wat is er,' zei Caddy. 'Dacht je dat het Kerstmis zou zijn als ik uit school kwam. Dacht je dat soms. Kerstmis is overmorgen. De kerstman, Benjy. De kerstman. Kom, we hollen naar huis dan krijgen we het warm.' Ze pakte mijn hand en we holden door de lichte ritselende bladeren. We renden de trap op en de lichte kou uit, de donkere kou in. Oom Maury zette de fles terug in het dressoir. Hij riep Caddy. Caddy zei:

'Breng hem naar de haard, Versh. Ga met Versh mee,' zei ze. 'Ik kom zo.'

We gingen naar de haard. Moeder zei:

'Heeft hij het koud, Versh.'

‘Nee, mevrouw.’ zei Versh.

‘Doe zijn overjas en overschoenen uit.’ zei moeder. ‘Hoe vaak moet ik nog zeggen dat je hem niet binnen moet brengen met zijn overschoenen aan.’

‘Ja, mevrouw.’ zei Versh. ‘Even stilstaan.’ Hij trok mijn overschoenen uit en knoopte mijn jas los. Caddy zei:

‘Wacht, Versh. Mag hij niet weer naar buiten, moeder. Ik wil dat hij met me meegaat.’

‘Ik zou hem binnen houden.’ zei oom Maury. ‘Hij is genoeg buiten geweest.’

‘Ik vind dat jullie allebei beter binnen kunnen blijven.’ zei moeder. ‘Volgens Dilsey wordt het kouder.’

‘Ach, moeder.’ zei Caddy.

‘Onzin.’ zei oom Maury. ‘Ze heeft de hele dag op school gezeten. Ze heeft frisse lucht nodig. Ga maar, Candace.’

‘Mag hij mee, moeder.’ zei Caddy. ‘Alstublieft. U weet dat hij gaat huilen.’

‘Waarom zeg je het dan ook waar hij bij is.’ zei moeder. ‘Wat kom je hier doen. Hem een reden geven om mij weer bezorgd te maken. Je bent genoeg buiten geweest vandaag. Ga nu maar hier met hem zitten spelen.’

‘Laat ze gaan, Caroline.’ zei oom Maury. ‘Van een beetje kou gaan ze niet dood. Denk erom, je moet je krachten sparen.’

‘Weet ik.’ zei moeder. ‘Geen mens weet hoe ik mijn hart vasthou voor Kerstmis. Geen mens. Ik ben niet zo’n vrouw die overal tegen kan. Ik wou dat ik sterker was, voor Jason en de kinderen.’

‘Je moet je best doen en je verder geen zorgen over ze maken.’ zei oom Maury. ‘Gaan jullie tweeën maar. Maar niet te lang wegblijven, hoor. Dan gaat jullie moeder zich zorgen maken.’

‘Ja, oom.’ zei Caddy. ‘Kom mee, Benjy. We gaan weer naar

buiten.' Ze knoopte mijn jas dicht en we liepen naar de deur.

'Wil je die kleine mee naar buiten nemen zonder zijn overschoenen.' zei moeder. 'Wil je soms dat hij ziek wordt, met een huis vol mensen.'

'Ik was het vergeten.' zei Caddy. 'Ik dacht dat hij ze aanhad.'

We liepen terug. 'Denk dan ook na.' zei moeder. *Even stilstaan* zei Versh. Hij deed mijn overschoenen aan. 'Eens zal ik er niet meer zijn, en dan moet jij voor hem nadenken.' *Stamp maar* zei Versh. 'Kom hier en geef moeder een zoen, Benjamin.'

Caddy bracht me naar moeders stoel en moeder pakte mijn gezicht met haar handen en toen drukte ze me tegen haar aan.

'Arm kindje van me.' zei ze. Ze liet me los. 'Jij en Versh moeten goed voor hem zorgen, lieverd.'

'Ja, moeder.' zei Caddy. We gingen de deur uit. Caddy zei: 'Jij hoeft niet mee, Versh. Ik pas een poosje op hem.'

'Mij best.' zei Versh. 'Ik ga niet voor m'n lol die kou in.' Hij liep verder en we bleven in de gang staan en Caddy knielde en deed haar armen om me heen en haar koude, lichte gezicht tegen dat van mij. Ze rook als bomen.

'Je bent geen arm kindje. Of wel. Of wel. Je hebt Caddy. Je hebt Caddy toch.'

Hou je nou 's op met dat gejammer en gekwijn, zei Luster. *Schaam je je niet om zo'n herrie te maken. We kwamen langs het koetshuis, waar het rijtuig stond. Het had een nieuw wiel.*

'Instappen, vooruit, en blijven zitten tot je moeder komt.' zei Dilsey. Ze duwde me in het rijtuig. T. P. had de teugels vast. 'Sjonge ik snap niet waarom Jason geen nieuw rijtuig koopt.' zei Dilsey. 'Dit ding stort nog 'n keer in mekaar met jullie erin. Moet je die wielen 's zien.'

Moeder kwam naar buiten en trok haar sluier omlaag. Ze had wat bloemen.

'Waar is Roskus.' zei ze.

‘Roskus kan z’n armen niet omhoog doen, vandaag.’ zei Dilsey. ‘T.P. kan ook wel rijden.’

‘Ik durf niet.’ zei moeder. ‘Jullie kunnen me toch wel één keer per week een voerman voor het rijtuig bezorgen, zou ik zo denken. God weet dat ik al zo weinig verlang.’

‘U weet net zo goed als ik dat Roskus te erge reumatiek heeft om meer te doen dan ie moet, mevrouw Cahline.’ zei Dilsey. ‘Stapt u nou maar gauw in. T.P. kan net zo goed rijden als Roskus.’

‘Ik durf niet.’ zei moeder. ‘Met die kleine.’

Dilsey liep de trap op. ‘Noemt u dat daar ’n kleine.’ zei ze. Ze pakte moeders arm. ‘Een vent even groot als T.P. Kom nou, als u tenminste gaat.’

‘Ik durf niet.’ zei moeder. Ze kwamen de trap af en Dilsey hielp moeder instappen. ‘Misschien is het ook maar het beste, voor ons allemaal.’ zei moeder.

‘Schaamt u zich niet om zo te praten.’ zei Dilsey. ‘U weet toch ook wel dat er meer voor nodig is dan ’n neger van achttien jaar om Queenie ophol te laten slaan. Ze is ouder dan hem en Benjy bij mekaar. En jij gaat geen streken uithalen met Queenie, hoor je me, T.P. Als je niet naar de zin van mevrouw Cahline rijdt, laat ik je door Roskus onder handen nemen. Dat kan ie heus nog wel.’

‘Ja, mammy.’ zei T.P.

‘Ik weet gewoon dat er wat gaat gebeuren.’ zei moeder. ‘Hou op, Benjamin.’

‘Geef ’m ’n bloem in z’n handen.’ zei Dilsey. ‘Dat wil ie.’ Ze kwam met haar hand in het rijtuig.

‘Nee, nee.’ zei moeder. ‘Dan trek je ze allemaal los.’

‘Houdt u ze vast.’ zei Dilsey. ‘Ik haal er eentje voor hem tussenuit.’ Ze gaf me een bloem en haar hand ging weg.

‘Ga nou maar, voor Quentin jullie ziet en ook mee moet.’ zei Dilsey.

‘Waar is ze.’ zei moeder.

‘Ze is bij ’t huis met Luster aan ’t spelen.’ zei Dilsey. ‘Vooruit, T.P. En denk erom dat je rijdt zoals Roskus je heeft gezegd.’

‘Ja, mammy.’ zei T.P. ‘Vort, Queenie.’

‘Quentin.’ zei moeder. ‘Hou haar ’

‘Tuurlijk doe ik dat.’ zei Dilsey.

Het rijtuig hobbelde en knerpte over de oprijlaan. ‘Ik durf Quentin niet achter te laten.’ zei moeder. ‘Ik kan beter niet gaan. T.P.’ We gingen het hek door, en daar schudde het niet meer. T.P. sloeg Queenie met de zweep.

‘Hé, T.P.’ zei moeder.

‘Ik moet ’r op gang brengen.’ zei T.P. ‘En ’r wakker houden tot we terug bij de stal zijn.’

‘Keren.’ zei moeder. ‘Ik durf Quentin niet achter te laten.’

‘Kan hier niet keren.’ zei T.P. Toen werd het breder.

‘Kun je hier niet keren.’ zei moeder.

‘Goed.’ zei T.P. We begonnen te keren.

‘Hé, T.P.’ zei moeder en greep me vast.

‘Hoe moet ik anders omkeren.’ zei T.P. ‘Ho, Queenie.’ We stopten.

‘Straks kantelen we nog.’ zei moeder.

‘Wat wilt u dan.’ zei T.P.

‘Ik durf jou niet te laten keren.’ zei moeder.

‘Vooruit, Queenie.’ zei T.P. We gingen verder.

‘Ik weet gewoon dat Dilsey Quentin wat laat overkomen terwijl ik weg ben.’ zei moeder. ‘We moeten gauw terug.’

‘Vort, jij.’ zei T.P. Hij sloeg Queenie met de zweep.

‘T.P., toch.’ zei moeder, en greep me vast. Ik hoorde Queenies voeten en de lichte vlekken werden glad en stil aan beide kanten, de schaduwen ervan vlogen over Queenies rug. Ze gingen door als de lichte bovenkanten van wielen. Toen stopten ze aan de ene kant bij de hoge witte paal waar de soldaat

was. Maar aan de andere kant bleven ze glad en stil, maar wat langzamer.

‘Wat komt u doen.’ zei Jason. Hij had zijn handen in zijn zakken en een potlood achter zijn oor.

‘We gaan naar het kerkhof.’ zei moeder.

‘Best.’ zei Jason. ‘Ik ben niet van plan u tegen te houden, hoor. Was dat het enige wat u wilde, mij dat vertellen.’

‘Ik weet dat je niet mee wil.’ zei moeder. ‘Ik zou me veiliger voelen als je meeging.’

‘Hoezo veilig.’ zei Jason. ‘Vader en Quentin kunnen u niets doen.’

Moeder bracht haar zakdoek achter haar sluier. ‘Hou op, moeder.’ zei Jason. ‘Wilt u die vervloekte idioot aan het blèren brengen midden op het plein. Doorrijden, T. P.’

‘Vort, Queenie.’ zei T. P.

‘Het is een straf van boven voor me.’ zei moeder. ‘Maar ik zal er binnenkort ook niet meer zijn.’

‘Wacht.’ zei Jason.

‘Ho.’ zei T. P. Jason zei:

‘Oom Maury neemt vijftig dollar van u op. Wat wilt u daaraan doen.’

‘Waarom vraag je mij dat.’ zei moeder. ‘Ik heb er toch geen stem in. Ik probeer jou en Dilsey niet tot last te zijn. Ik leef niet lang meer, en dan zul je

’

‘Rijden maar, T. P.’ zei Jason.

‘Vort, Queenie.’ zei T. P. De vlekken stroomden verder. Die aan de andere kant begonnen weer, licht, snel en glad, net als wanneer Caddy zegt dat we gaan slapen.

Huilebalk, zei Luster. Schaam je je niet. We gingen door de stal. De boxen waren allemaal open. Er is nou geen gevlekte pony waar je op kan rijden, zei Luster. De vloer was droog en stoffig. Het dak viel. De schuine gaten waren vol draaiend geel. Waarom wil je die kant op. Moet je kop er soms af door een van die ballen.

‘Hou je handen in je zakken, zei Caddy. Anders bevriezen ze. En je wilt vast geen bevroren handen met Kerstmis, hè.’

We liepen om de stal heen. De grote koe en de kleine stonden in de deuropening, en we hoorden Prince, Queenie en Fancy stampen in de stal. ‘Als het niet zo koud was, zouden we met Fancy gaan.’ zei Caddy. ‘Maar het is te koud om je vast te houden vandaag.’ Toen zagen we de beek, waar de rook woei. ‘Daar zijn ze het varken aan het slachten.’ zei Caddy. We kunnen daarlangs teruggaan om te kijken.’ We gingen de heuvel af.

‘Wil jij de brief bij je dragen.’ zei Caddy. ‘Jij mag hem bij je dragen.’ Ze pakte de brief uit haar zak en stak hem in de mijne. ‘Het is een kerstcadeau.’ zei Caddy. ‘Oom Maury wil mevrouw Patterson ermee verrassen. We moeten hem aan haar geven zonder dat iemand het ziet. Je handen goed in je zakken houden, hoor.’ We kwamen bij de beek.

‘Hij is dichtgevroren.’ zei Caddy. ‘Kijk.’ Ze brak de bovenkant van het water en hield er een stuk van tegen mijn gezicht. ‘Ijs. Zo koud is dat nou.’ Ze hielp me erover en we gingen de heuvel op. ‘We mogen zelfs niks tegen vader en moeder zeggen. Weet je wat het volgens mij is. Volgens mij is het een verrassing voor vader en moeder en voor meneer Patterson, want meneer Patterson heeft voor jou wat snoep laten brengen. Weet je nog dat meneer Patterson snoep voor je heeft laten brengen vorige zomer.’

Er was een hek. De klimplanten waren droog, en de wind ratelde erin.

‘Ik snap alleen niet waarom oom Maury Versh niet heeft gestuurd.’ zei Caddy. ‘Versh vertelt niets door.’ Mevrouw Patterson keek uit het raam. ‘Wacht jij hier maar.’ zei Caddy. ‘Hier blijven wachten, hoor. Ik ben zo terug. Geef me die brief maar.’ Ze haalde de brief uit mijn zak. ‘Hou je handen in je zakken.’ Ze klom over het hek met de brief in haar handen en

liep door de bruine, ratelende bloemen. Mevrouw Patterson kwam naar de deur, deed hem open en stond daar maar.

Meneer Patterson was aan het hakken in de groene bloemen. Hij hield op met hakken en keek naar mij. Mevrouw Patterson kwam de tuin door, ze holde. Toen ik haar ogen zag begon ik te huilen. Idioot dat je bent, zei mevrouw Patterson, ik heb tegen hem gezegd dat hij je nooit meer alleen moest sturen. Geef op. Vlug. Meneer Patterson kwam er snel aan, met de schoffel. Mevrouw Patterson boog over het hek en stak haar hand uit. Ze probeerde over het hek te klimmen. Geef op, zei ze. Geef op. Meneer Patterson klom over het hek. Hij pakte de brief. Mevrouw Pattersons jurk bleef haken aan het hek. Ik zag haar ogen weer en holde de heuvel af.

‘Daar heb je alleen maar huizen, hoor.’ zei Luster. ‘We gaan naar de beek.’

Ze waren aan het wassen bij de beek. Een van ze zong. Ik kon de klapperende kleren ruiken, en de rook die over de beek woei.

‘Hier blijven, jij.’ zei Luster. ‘Je hebt daar niks te zoeken. Die lui gaan je slaan, hoor.’

‘Wat wil ie gaan doen.’

‘Hij weet niet wat ie wil gaan doen.’ zei Luster. ‘Hij denkt dat ie daarheen wil waar ze die bal aan ’t slaan zijn. Ga hier maar zitten spelen met je doornappel. Kijk naar de kinderen die in de beek spelen, als je ergens naar wil kijken. Waarom kun je je niet gedragen net als anderen.’ Ik ging op de oever zitten, waar ze aan het wassen waren, en de rook blauw woei.’

‘Hebben jullie hier toevallig ’n kwartdollar zien liggen.’ zei Luster.

‘Hoezo ’n kwartdollar.’

‘Die ik hier vanmorgen bij me had.’ zei Luster. ‘Ik ben ’m ergens verloren. Hij is door dit gat in m’n zak gevallen. Als ik ’m niet vind kan ik vanavond niet naar de show.’

‘Hoe kom jij aan ’n kwartdollar, jongen. Gevonden in de zak van ’n blanke toen die niet oplette.’

‘Gewoon, waar ik ’m vandaan heb.’ zei Luster. ‘En daar zijn er nog veel meer. Alleen moet ik deze vinden. Hebben jullie ’m al gevonden.’

‘Ik ben niet op zoek naar ’n kwartdollar. Ik heb genoeg aan m’n eigen zaken.’

‘Kom hier.’ zei Luster. ‘Help me maar zoeken.’

‘Hij weet niet eens hoe ’n kwartdollar eruitziet, of wel soms.’

‘Daarom kan ie nog wel helpen zoeken.’ zei Luster. ‘Gaan jullie vanavond naar de show.’

‘Praat me niet van ’n show. Tegen dat ik klaar ben met deze teil ben ik zelfs te moe om nog ’n vinger uit te steken.’

‘Je gaat er vast wel heen.’ zei Luster. ‘Gisteravond was je er vast ook. Jullie zijn daar vast en zeker als die tent opengaat.’

‘Er gaan zonder mij al genoeg negers heen. Gisteravond tenminste wel.’

‘Geld van negers is even goed als van blanken, als je ’t mij vraagt.’

‘De blanke mensen geven de neger geld omdat ze weten dat de eerste de beste blanke met ’n band ’t allemaal terugkrijgt, zodat de neger weer kan gaan werken voor wat meer.’

‘Niemand zal je dwingen om naar die show te gaan.’

‘Nog niet. Hebben ze nog niet aan gedacht, denk ik.’

‘Wat heb je tegen blanke mensen.’

‘Ik heb helemaal niks tegen ze. Ik ga m’n gang en laat blanke mensen hun gang gaan. Ik ben niet bezig met die show.’

‘Er zit ’n man bij die muziek kan maken op ’n zaag. Speelt erop als op ’n banjo.’

‘Jij was er gisteravond.’ zei Luster. ‘Ik ga vanavond. Als ik erachter kom waar ik die kwartdollar verloren ben.’

‘En hem neem je zeker mee.’

‘Ik.’ zei Luster. ‘Dacht je dat ik met hem gezien wil worden, om de haverklap begint ie te brullen.’

‘Wat doe je als ie begint te brullen.’

‘Dan geef ik ’m slaag.’ zei Luster. Hij ging zitten en rolde zijn broekspijpen op. Ze speelden in de beek.

‘En hebben jullie al ballen gevonden.’ zei Luster.

‘Wat ben je toch stoer aan ’t doen. Ik zou maar zorgen dat je ouwe mammy je zo niet hoort praten.’

Luster ging de beek in, waar ze speelden. Hij zocht in het water, langs de oever.

‘Ik had ’m nog toen we hier vanmorgen waren.’ zei Luster.

‘Waar ben je ’m verloren?’

‘Uit dit gat in m’n zak hier.’ zei Luster. Ze zochten in de beek. Toen gingen ze allemaal snel rechtop staan, bewogen zich niet, en toen spetterden en vochten ze in de beek. Luster kreeg hem te pakken en ze hurkten in het water en keken de heuvel op door de struiken.

‘Waar zijn ze.’ zei Luster.

‘Nog niet te zien.’

Luster stopte hem in zijn zak. Ze kwamen de heuvel af.

‘Is hier een bal neergekomen.’

‘Hij moet in het water liggen. Heeft een van jullie hem zien of horen vallen, jongens.’

‘We hebben hier niks horen neerkomen.’ zei Luster. ‘Ik hoorde wat tegen die boom daarzo komen. Weet niet welke kant ie op ging.’

Ze keken in de beek.

‘Verdomme. Kijk langs de beek. Hij is hier neergekomen. Ik zag het.’

Ze keken langs de beek. Toen gingen ze weer de heuvel op.

‘Heb jij die bal.’ zei de jongen.

‘Wat moet ik ermee.’ zei Luster. ‘Ik heb geen bal gezien.’

De jongen ging het water in. Hij liep verder. Hij draaide

zich om en keek weer naar Luster. Hij liep verder door de beek.

De man zei 'Caddie' op de heuvel. De jongen ging het water uit en liep de heuvel op.

'Moet je jezelf nou horen.' zei Luster. 'Hou op.'

'Waarom jammert ie nou zo.'

'God mag 't weten.' zei Luster. 'Hij begint gewoon steeds. Hij is de hele morgen al bezig. Omdat ie jarig is, denk ik.'

'Hoe oud is ie.'

'Drieëndertig is ie.' zei Luster. 'Vanmorgen drieëndertig geworden.'

'Je bedoelt dat ie al dertig jaar drie is.'

'Ik hoorde 't van mammy.' zei Luster. 'Ik weet 't niet. We doen ook drieëndertig kaarsjes op 'n taart. Een kleintje. Ze passen er amper op. Hou op. Kom hier.' Hij kwam naar me en greep mijn arm. 'Ouwe gek dat je bent.' zei hij. 'Moet ik je 'n pak slaag geven.'

'Dat doe je toch niet.'

'Dat heb ik al 's gedaan. Hou nou op.' zei Luster. 'Ik heb toch gezegd dat je niet naar boven mag. Ze slaan je kop eraf met een van die ballen. Kom, hier blijven.' Hij trok me terug. 'Ga zitten.' Ik ging zitten en hij deed mijn schoenen uit en rolde mijn broekspijpen op. 'En ga nou in 't water spelen en probeer 's op te houden met dat gekwijl en gejammer.'

Ik werd stil en ging het water in *en Roskus kwam zeggen dat we moesten komen eten en Caddy zei:*

Het is nog geen etenstijd. Ik ga niet.

Ze was nat. We speelden in de beek en Caddy hurkte en haar jurk werd nat en Versh zei:

'Je moeder gaat je slaag geven omdat je je jurk nat hebt gemaakt.'

'Dat gaat ze helemaal niet doen.' zei Caddy.

'Hoe weet je dat.' zei Quentin.

'Het maakt niet uit hoe ik het weet.' zei Caddy. 'Hoe weet jij dat.'

‘Dat zei ze.’ zei Quentin. ‘En ik ben ouder dan jij.’

‘Ik ben zeven jaar.’ zei Caddy, ‘Ik weet het heus wel.’

‘Ik ben ouder.’ zei Quentin. ‘Ik zit op school. Waar of niet, Versh.’

‘Ik ga volgend jaar naar school.’ zei Caddy. ‘Als het zover is. Hè, Versh.’

‘Je weet dat je slaag van ’r krijgt als je je jurk nat maakt.’ zei Versh.

‘Hij is niet nat.’ zei Caddy. Ze ging rechtop staan in het water en keek naar haar jurk. ‘Ik trek hem uit,’ zei ze. ‘Dan kan hij drogen.’

‘Dat doe je toch niet.’ zei Quentin.

‘Dat doe ik lekker wel.’ zei Caddy.

‘Volgens mij kan je het beter niet doen.’ zei Quentin.

Caddy kwam naar Versh en mij en draaide zich om.

‘Knoop los, Versh.’ zei ze.

‘Niet doen hoor, Versh.’ zei Quentin.

‘Mijn jurk is ’t niet.’ zei Versh.

‘Knoop los, zeg ik, Versh.’ zei Caddy. ‘Anders zeg ik tegen Dilsey wat je gisteren gedaan hebt.’ En Versh knoopte hem los.

‘Als je het waagt je jurk uit te trekken.’ zei Quentin. Caddy trok haar jurk uit en gooide hem op de oever. Toen had ze alleen nog haar lijfje en onderbroek aan, en Quentin sloeg haar en ze gleeed uit en viel in het water. Toen stond ze op en begon water te spetteren op Quentin, en Quentin spetterde water op Caddy. Er spetterde ook wat van op Versh en mij en Versh pakte me op en zette me op de oever. Hij zei dat hij ging vertellen wat Caddy en Quentin deden, en toen begonnen Quentin en Caddy water te spetteren naar Versh. Hij ging achter een struik staan.

‘Ik ga mammy alles vertellen wat jullie doen.’ zei Versh.

Quentin klom op de oever en probeerde Versh te pakken,

maar Versh holde weg en het lukte Quentin niet. Toen Quentin terugkwam bleef Versh staan en riep dat hij het ging vertellen. Caddy zei tegen hem dat hij terug kon komen als hij niks zou vertellen. En Versh zei dat hij niks zou vertellen, en ze lieten hem.

‘Je hebt nou zeker je zin.’ zei Quentin. ‘Nou krijgen we allebei slaag.’

‘Kan me niet schelen.’ zei Caddy. ‘Dan loop ik weg.’

‘Ja zal wel.’ zei Quentin.

‘Dan loop ik weg en kom ik nooit meer terug.’ zei Caddy. Ik begon te huilen. Caddy draaide zich om en zei ‘Stil.’ Dus werd ik stil. Toen speelden ze in de beek. Jason speelde ook. Hij was in zijn eentje verderop in de beek. Versh kwam achter de struik vandaan en droeg me weer omlaag het water in. Caddy was helemaal nat en modderig van achteren, en ik begon te huilen en ze kwam bij me hurken in het water.

‘Stil maar.’ zei ze. ‘Ik loop niet weg.’ Dus werd ik stil. Caddy rook als bomen in de regen.

Wat heb je toch, zei Luster. Kan je nou 's ophouden met dat jammer en in de beek gaan spelen net als de anderen.

Breng 'm toch naar huis. Hebben ze niet gezegd dat hij niet van 't erf af mocht.

Hij denkt nog steeds dat die wei van ze is, zei Luster. Ze kunnen bij 't huis vandaan toch niet zien dat ie hier is.

Wij wel. En geen mens kijkt graag naar 'n gek. Dat brengt ongeluk.

Roskus kwam zeggen dat we moesten komen eten en Caddy zei dat het nog geen etenstijd was.

‘Wel hoor.’ zei Roskus. ‘Dilsey zei dat jullie thuis moeten komen. Neem ze mee, Versh.’ Hij ging de heuvel op, waar de koe aan het loeien was.

‘Misschien zijn we droog tegen de tijd dat we thuis zijn.’ zei Quentin.

‘Het kwam allemaal door jou.’ zei Caddy. ‘Ik hoop dat we slaag krijgen ook.’ Ze trok haar jurk aan en Versh knoopte hem dicht.

‘Ze merken niet dat je nat bent geworden.’ zei Versh. ‘Er is niks van te zien. Of Jason en ik moeten ’t zeggen.’

‘Ga je het zeggen, Jason.’ zei Caddy.

‘Over wie.’ zei Jason.

‘Hij gaat niks zeggen.’ zei Quentin. ‘Hè, Jason.’

‘Volgens mij wel.’ zei Caddy. ‘Hij gaat het tegen Damuddy zeggen.’

‘Hij kan het niet tegen haar zeggen.’ zei Quentin. ‘Ze is ziek. Als we langzaam lopen zien ze niks omdat het dan te donker is.’

‘Het kan me niet schelen of ze het zien of niet.’ zei Caddy. ‘Ik ga het zelf vertellen. Draag hem de heuvel op, Versh.’

‘Jason gaat het niet zeggen.’ zei Quentin. ‘Weet je nog van die pijl en boog die ik voor je gemaakt heb, Jason.’

‘Die is nu stuk.’ zei Jason.

‘Van mij mag hij het zeggen.’ zei Caddy. ‘Het kan me geen moer schelen. Draag Maury de heuvel op, Versh.’ Versh hurkte en ik ging op zijn rug.

Tot ziens bij de show vanavond, zei Luster. Kom mee jij. We moeten die kwartdollar vinden.

‘Als we langzaam lopen, is het donker als we er zijn.’ zei Quentin.

‘Ik ga niet langzaam lopen.’ zei Caddy. We gingen de heuvel op, maar Quentin kwam niet. Hij was beneden bij de beek toen we kwamen waar we de varkens konden ruiken. Ze knorden en snuffelden in de trog in de hoek. Jason liep achter ons aan, met zijn handen in zijn zakken. Roskus was de koe aan het melken in de deur van de stal.

De koeien sprongen uit de stal.

‘Vooruit.’ zei T.P. ‘Schreeuw maar weer. Ik ga zelf ook

schreeuwen. Hoi.' Quentin schopte T.P. weer. Hij schopte T.P. de trog in waar de varkens aten en T.P. bleef liggen. 'Goed zo.' zei T.P. 'Was die even raak, zeg. Zag je hoe die blanke me schopte. Hoi.'

Ik huilde niet, maar ik kon niet stoppen. Ik huilde niet, maar de grond was niet stil, en toen huilde ik. De grond bleef maar schuin omhoog gaan en de koeien vlogen de heuvel op. T.P. probeerde op te staan. Hij viel weer neer en de koeien vlogen de heuvel af. Quentin hield mijn arm vast en we gingen de kant op van de stal. Toen was de stal weg en moesten we wachten tot hij weer terugkwam. Ik zag hem niet terugkomen. Hij kwam achter ons en Quentin zette me neer in de trog waar de koeien aten. Ik hield me eraan vast. De trog ging ook weg, en ik hield me eraan vast. De koeien vlogen weer de heuvel af, langs de deur. Ik kon niet stoppen. Quentin en T.P. kwamen de heuvel op, ze vochten. T.P. viel de heuvel af en Quentin sleepte hem de heuvel op. Quentin sloeg T.P. Ik kon niet stoppen.

'Sta op,' zei Quentin. 'Hier blijven. En niet weggaan voor ik terug ben.'

'Benjy en ik gaan terug naar de bruiloft,' zei T.P. 'Hoi.'

Quentin sloeg T.P. weer. Toen begon hij T.P. tegen de muur te bonzen. T.P. lachte. Elke keer als Quentin hem tegen de muur bonsde probeerde hij Hoi te zeggen, maar hij kon het niet zeggen van het lachen. Ik hield op met huilen, maar ik kon niet stoppen. T.P. viel op me en de staldeur ging weg. Hij ging de heuvel af en T.P. vocht in zijn eentje en hij viel weer neer. Hij lachte nog steeds, en ik kon niet stoppen, en ik probeerde op te staan en viel weer, en ik kon niet stoppen. Versh zei:

'Nou ben je echt te ver gegaan. Ik meen 't, hoor. Hou op met dat geschreeuw.'

T.P. lachte nog steeds. Hij plofte op de deur en lachte.